

rågvexten, och ännu stått grön, äro af frosten något skadade. Äfven det tidigare sådda kornet, som hunnit mogna före frosttiden, har undgått all skada. Deremot är kornet på omsådda rågåkrar och skogsmarker, samt öfverallt der sådden sent blifvit verkställd, ännu grönt och af frosten ganska betydligt skadadt. Med hafran, som mindre odlas inom länet, är förhållande enahanda som med kornet. Potatesskaften äro allmänt bortfrusna, men då potäterna dessförinnan redan ernått betydlig storlek, torde brist på denna rotfrukt icke uppstå.

Med undantag af kustsocknarna från Åboläns gräns upp till Nykarleby, har frosten i mer och mindre grad, på ofvanbeskrifvet sätt, 10
öfvergått hela länet och efter hvad jag härtill kunnat inhemta, åstadkommit största skada inom Urais och Soini kapellförsamlingar.

Enligt all sannolikhet blir inom Pedersöre, Laukkas och en del af Kuortane härader, der rågbroddarne under vintern skadats af röta, rågafkastningen obetydlig. Af vårsädet bör kunna påräknas åtminstone medelmåttig afkastning, såvida frosten förskonar de ännu icke till mognad hunna vårsädesländerna från yttermera härjningar.

Öfverhufvud kan antagas att årsvexten inom Wasa län utfaller god i Ilmola, Korsholms och Lappo härader, och något under medelmåttan inom öfriga af länets härader. Detta resultat kan anses lyckligt då man 20
erinrar sig de klena förhoppningar jordbrukaren i våras gjorde sig om årets skörd. Mätte detta väcka vår allmoge, jemte tacksamhet mot Försynen, till omtanke och kraftfull ansträngning att, utan fremmande hjälp, öfvervinna genom missvexter iråkade svårigheter.

Med fullkomligaste högaktning har jag äran städse förblifva

Högädle Herr Senatorns
ödmjukaste tjänare
C. G. Wrede

Jyväskylä den 28 Aug. 1865.

30

475 PROMEMORIA FÖR MILITÄRKOMMITTEN HUB, JVS handskrifssamling

Om kursen

1:o Pari-kursen är förhållandet mellan kvantiteten af ädel metall i 40
tvenne länders klingande mynt.

2:o Vexelkursen är priset på anvisningar i det ena landet å det andra landets mynt.

Anmärkning a) Vexelkursen beror af tillgång och efterfrågan på sådane anvisningar (vexlar) och är derföre något högre eller något lägre än parikursen.

b) Vexelkursens fallande (Ryskt språkbruk = mindre belopp utländskt mynt för samma belopp inländskt) har dock sin gifna gräns i kostnaden för förändring af klingande mynt. Såsnart denna kostnad öfverskrides, köper affärsmannen icke vexlar utan remitterar landets klingande mynt till utlandet. 50

||N. B. I Ryssland noteras kursen i utländskt mynt d. v. s. en Mk B<anc>o o. s. v. för en R<ube>l S<ilve>r.

Finlands Bank noterar numera i M<ar>k och p<enni>. Bör alltså sägas »Vexelkursen säger,» när priset i mk och p. stiger||

1. Om kursens inverkan på varupriset.

När vaxelkursen faller, är verkan deraf:

1:o Att den inhemska exportvaran betalar sig bättre i utlandet; ty exportören säljer vaxlar;

2:o Att importvaran blir dyrare; ty importören köper vaxlar.

När vaxelkursen går så lågt, att utförandet af klingande mynt lönar sig, är verkan deraf:

1:o Att landets myntstock förminskas.

10 2:o Att varupriset inom landet faller – således äfven exportvaran köpes billigare

3:o Att mindre belopp (utländsk) importvara konsumeras

Den förenade inverkan af dessa omständigheter är:

1:o Att exporten ökas

2:o Att importen minskas

3:o Att vaxeltillgången stiger och vaxelkursen likaså.

4:o Att när vaxelkursen stiger öfver pari (d. v. s. när *** köpare saknas) klingande mynt eller ädel metall i plantsar till landet införas.

20 Om inverkan af tvångskurs på sedelmyntet.

När ett såsom lagligt betalningsmedel påbjudet sedelmynt icke invexas med klingande mynt, är följden deraf,

1:o Att myntstocken hvarken ökas eller minskas genom den utländska handeln, ty huru lågt än vaxelkursen faller, kan sedelmyntet icke utföras till importens liqviderande.

30 Anmärkning) Detta är väl icke fullkomligt noggrant. T. ex. Riksbanken köper alltid vaxlar (diskonterar) något litet billigare, än den säljer, och kan behålla denna differens i kassa. Men detta har så litet att betyda, att det icke kan tagas i beräkning.

2:o Att i följd häraf varupriset inom landet icke kan falla.

3:o Att alltså den inhemska varan förblir jemförelsevis dyr, så att exportörens vinst på låg kurs icke ökar exporten.

4:o Att konsumtionen af utländsk vara icke i följd af minskad penningtillgång aftager, således importen icke derföre minskas – ehuru varan genom låg kurs blir dyrare. D. v. s. man köper för lika mycket som förut; men får mindre kvantitet vara.

40 5:o Att öfverhufvud myntstockens (den cirkulerande sedelmassans) belopp, icke bestämmes af affärsrörelser, utan kan godtyckligt ökas, icke minskas.

6:o Att ju större sedelmassan är, i desto högre grad inträda anförda menliga följder,

7:o Att med vaxelkursen sedelns värde i förhållande till varuvärdet faller, d. v. s. att med priset på ädel metall ökas priset på alla andra varor; hvilket fallande har sin rationela gräns först då sedelstocken icke har större värde, än den myntstock, affärsrörelsen skulle erfordra. ||Sedelmyntets depreciation träder här i stället för klingande myntets utförande i följd af låg vaxelkurs.||

50 T. ex. Ryssland har i cirkulation 630 miljoner sedlar. Antages att affärsrörelsen erfordrar endast 500 miljoner, så måste Pappersrubeln falla under 79 23/63 kopek – förrän ökad export, minskad import kan indraga silfver till landet,

Om närvarande varupriset i Finland.

Sedan genom Kejslerligt påbud 1840 föreskrifvits, att sedlar ställda på silfverrubel och försedda med öfverhetens garanti skulle gälla lika med silfvermynt och i följd häraf Finlands Bank måste mottaga Ryska sedlar, befinner sig Finland numera under tryckningen af sammna dåliga myntförhållanden som Ryssland.

Till följd häraf:

År varupriset i landet stegradt, d. v. s. sedelmyntet gäller mindre än dess nominela valör.

Varupriset (sedelvärdets fallande) följer väl icke vixelkursen, priset på ädel metal noga åt. Men då kursen redan flera år stått från 15 till 20 procent under pari, kan man anse, att sedelmyntets värde i den dagliga rörelsen för närvarande ligger mellan dessa gränser.

Detta värde är likväl olika i förhållande till skilda slags varor, hvilkas pari derföre är i olika grad stegradt.

1:o Prisstegringen å alla importerade utländska varor motsvarar *** vixelkursen, emedan importören måste köpa vixlar efter kurs för deras betalande. ||Men härtill kommer, att då importvarorna tagas på 3, 6 till 9 månaders kvartal, importören är osäker, till hvilket belopp kursen under denna tid kan komma att falla, och derföre måste sätta sitt försäljningspris för högt, att han före det möjliga kursfallet är betäckt. Prisstegringen på dessa varor är derföre i sjelfva verket alltid större än vixelkursens belopp vid tiden för importen.||

||Anmärkning| Det är gifvet, att denna prisstegring träffar äfven alla inhemska fabriker, som bero af utländskt råmaterial, utländska machiner, stenkol. m. m.||

2:o Priset å landets exportvaror är stegradt till nära vixelkursens belopp. Ty exportören, som säljer vixlar, erhåller betalning efter diskontkurs, hvilken är något lite lägre, än vixelkursen – t. ex. för närvarande på Hamburg vixelkurs 28 3/8 <Groschen> diskontkurs 28 3/8 <Groschen>. D. v. s. Banken i Petersburg betalar exportören, vixelförsäljaren, en Rubel för 28 3/8. men säljer åt importören, vixelköparen 28 3/16 <Groschen> St<erling> B<anc>o för samma pris, en Rubel. Vid pari kurs skulle exportören nödgas gifva ungefär 33 15/16 för en Rubel. Sagda vinst sätter honom i tillfälle att sjelf betala mera vid uppköp för exportvaran, och konkurrensen tvingar honom dertill.

Likväl återhålles denna prisstegring å vissa exportvaror genom expotörens osäkerhet om kursen vid den tidpunkt (om sommarn), då han skeppar varan och indrager betalningar. Tyvärr har dock kursens fallande varit säkrare än dess stigande.

Anmärkning| Då detta gäller äfven om Ryska exportvaror, så äro alla sådana, som importeras till Finland underkastade samma prisstegring.

För närvarande kan derföre priset anses stegradt i följd af låg vixelkurs.

med minst 20 %

å t. ex.

Salt

Kaffe

Arrac, rhum m. m.

Viner

Alla slags utländska tyger, } Importvaror
kläder m. m. } Se 1:o

Bättre tobak

Kryddor.
 Posliner och glas
 Metallarbeten m.m.
 Färger och färgstoffer,

med något mindre än 20 %

å t. ex.

Socket

- 10 Bomull – garn och tyger vadd } Inhemskt Bättre
 tobaksfabrikater } fabrikat.
 Se 1:o
 Anmärkning)

med mera än 15 %

å t. ex.

Trädvaror – äfv⟨en⟩ Ved.

Jern

Smör

Kött

- 20 Lingarn och } Inhemska exportvaror
 linnevaror } Se 2:o
 Mjöl
 Gryner
 Läder } Ryska exportvaror
 Sämre tobak } Se 2:o Anmärkning)
 Talg o⟨ch⟩ Sterin
 Hampa o⟨ch⟩ Lin
 samt varor deröfv⟨er⟩

- 30 *med kanske under 15 %*

å t. ex.

Papper

Tapeter

Glasvaror

Arbeten af jernplåt

och jernblock

m. m.

- 40 När priset å alla anförda lefnadsbehof är stegradt, så är det gifvet, att produktionskostnaden för inhemska varor i allmänhet måste hafva stigit, och att äfven arbetslöner, i synnerhet handtverkslöner, följt denna allmänna prisstegring.

Verkan af bankens öppnande för silfverutvexling.

Verkan häraf blir naturligtvis den, att alla uppräknade varor falla i pris från ungefär 15 till 20 procent. D. v. s. man betalar med 85 å 80 kopek en vara, som derförinnan kostat en Rubel.

Detta prisfall träffar genast

- 50 1:o Alla utländska varor och de af utländskt råmaterial tillverkade inhemska.

Ty konkurrensen med ny import tvingar äfven innehafvare af tidigare importerad vara att genast nedsätta priset derå.

2:o Alla exportvaror.

Men 3:o Äfven alla Ryska varor.

Ty äfven dessa kommer att betalas med silfver eller vaxlar eller med

Ryska sedlar, som erhållas till vaxelkurs

4:o Sådane inhemska varor som konkurrera med de utländska eller Ryska.

T. ex. 1 Matta mjöl kostar nu 8 R(ubel)

1 d:o Finsk råg - 6 »

Priset å Matta mjöl nedgår till 6 R(ubel) 30 k(opek)

- d:o Råg måste nedgå - 5 »

Deremot sjunker priset å öfriga inhemska varor och å arbetslöner efterhand. Men sistsagda varor äro få, såsom af det ofvan anförda synes. Tiden för prissättningar å dem skall räknas efter månader. 10

T. ex. Mjölpriset måste falla med priset på exportvaran smör och med priset på ost, som nedsättes af konkurrensen med den Ryska och utländska varan.

Arbetslönerna nedtvingas, emedan varan, arbetets produkt, måste säljas 15 till 20 procent billigare.

Allmän Anmärkning.

Det är klart, att ifrågavarande nedsättning i varupriset är endast nominell. 20

Ty icke varans, utan det gångbara myntets värde förrändras. En rubel i sedlar har dock icke högre värde, än 80 kopek i silfver. En vara, som nu kostar 1 rubel, betalas alltså i sjelfva verket med 80 kopek. När metalliskt mynt blir det andra gångbara, betalas samma vara fortfarande med 80 kopek, såsom äfven 80 kopek då betalas med 1 Rubel i sedlar,

Frågan, huru mycket den i Finland förlagda Ryska militären, som aflönas med sedelmynt, förlorar derigenom, att denna aflöning förvandlas till metalliskt mynt efter kurs? besvaras derigenom: 30

Att man specificerar, hvilka slags förnödenheter en officer och en soldat köper.

Att man gör sig redo för, huru mycket dyrare dessa förnödenheter nu stå dem i följd af sedelns nedsatta värde.

Att man från dessa förnödenheter afskiljer dem, hvilkas pris genast nedgår, såsnart metalliskt mynt blir det enda gångbara, emedan priset å dem motsvarar vaxelkursen, den kurs enligt hvilken aflöningen i sedlar kan förvandlas till aflöning i silfver.

Anmärkning) Om också differensen i exportvarornas pris är något mindre än vaxelkursen, så är i stället denna differens på alla utländska importvaror större och blir på alla Ryska varor lika med vaxelkursen. Med afseende) på sådane förnödenheter, hvilkas pris genast nedgår, kan alltså motses en vinst hellre än en förlust. 40

Att man beräknar den möjliga förlusten på de förnödenheter ((d. v. s. ett ringa antal Finska produkter)), hvilkas pris först efterhand nedgår, och den tid denna förlust möjligen kan fortfa-)

Det möjliga att beräkna är den förlust, som kan inträffa genom Ryska vaxelkursens och Ryska sedelmyntets ytterliga fallande.

Men denna förlust träffar inte blott den i Finland förlagda Militären, utan alla Ryska löntagare. Den står derföre helt och hållet utom frågan: »förluster i följd af myntreformen i Finland»? Den här förlagda Militären deltager i förstnämnda förlust, så länge dess aflöning utgår i papper, äfven om alls ingen myntreform i Finland kommer i fråga. 50